

Voorjaars schoonmaak

Sinds een paar jaar ga ik - in het dagelijks leven onderwijsadviseur, trainer en coach - ieder voorjaar een kleine twee weken naar Ameland. Sommigen noemen dit een mini-sabbatical, anderen een ontspannende studieweek. Ik noem deze werkvakantie mijn voorjaars schoonmaak.

Ik huur een appartementje in zo'n resort met alles erop en eraan en ben daar dan het grootste deel van de tijd alleen. Natuurlijk komen mijn lief en anderen die mij dierbaar zijn ook langs. Naast eenzame reflectie is gezelligheid voor mij ook belangrijke voeding.

Wanneer ik alleen ben, vul ik mijn dagen met wandelen, hardlopen, saunabezoek en lezen. Ik lees vooral nieuwe boeken over onderwijs en deze keer heb ik ook het laatste boek van Daniel Coleman over sociale intelligentie mee. Verder verwerk ik achterstallige aantekeningen, uitspraken en ideeën voor trainingen op mijn meegebrachte laptop. Weg met stof en spinrag! Letterlijk opruimen, opschonen dus! Alles in vakantietempo, wat bij mij betekent dat ik de dag niet al te vroeg begin en vooral in de avond schrijf. Helemaal loskomen van de dagelijkse agenda en alle afspraken. Ik volg geheel mijn eigen tempo.

Ik heb zoals velen door de jaren heen geleerd dat wandelen of hardlopen voor mij één van de beste medicijnen is om fit te worden en te blijven. Niet alleen fysiek, maar vooral ook rationeel en emotioneel. Al lopend is het alsof langzaam alle overtollige gedachten en gevoelens langzaam 'weglopen', een andere plaats krijgen.

En als ik zo dagelijks de dingen opschoon, komen als vanzelf de nog niet ervaren of bewuste gedachten en gevoelens naar boven borrelen.

Trots

Zo krijgen achterstallig onderhoud, oud stof en oude spinraggen aandacht. Soms neem ik daar uitgebreid de tijd voor, soms poets ik ze ook gewoon weg. Het hangt van hun impact af waar ik voor kies. Gedachten, die opborrelen, zijn bijvoorbeeld:

Hoe zou het met Mieke gaan, de docente die de laatste tijd aangeeft zo intens moe en verdrietig te zijn?

Hoe begeleid ik die nieuwe teamleider die zegt om te komen in alle werkzaamheden?

Hoe kan ik dat ene docententeam helpen om een stap vooruit te maken, zodat ook zij stof en spinrag kunnen opruimen?

Hoe kan ik dat managementteam ondersteunen bij hun zoektocht naar enerzijds toenadering en het delen van hun onderwijsvisie met hun personeel en anderzijds bij het nemen van beslissingen die door het personeel niet altijd ervaren worden als zorg voor personeel?

Wat is mijn rol bij een managementteam dat de discussie met alle teams wil aangaan om van het personeel te eisen om tot vier uur iedere dag op school te blijven. Is de bel er voor de leerlingen? Of voor het personeel? Ik voel ook trots op al die docenten, die al die kinderen maar blijven ondersteunen in hun leren! Misschien niet altijd met de kennis die Plasterk zou willen, maar wel in het leren hoe deze kinderen in deze wereld kunnen (over)leven.

Mist

Lopend door het mistig duinlandschap moet ik denken aan de mist die af en toe ook in onderwijsland lijkt te hangen. Aan alle onderwijsvernieuwingen, ondertussen misschien wel onderwijsverouderingen, die vervolgens door commissies weer bestreden worden, alle keuzes die gemaakt moeten worden, of het nou over schoolboeken gaat of over teamvorming. Ik denk ook aan alle schooldirecties die in deze mist zelf hun juiste weg moeten zoeken, de wegwijzers moeten vinden die niet altijd goed zichtbaar zijn.

Later in deze werkvakantie komt een ander soort reflectie op gang met vragen als: waar denk ik dat het onderwijs de komende jaren naar toe gaat? Hoe gaan we op een goede manier om met de personeelstekorten en hoe voorkomen we overbelasting van personeel en management? Welke bewegingen zie ik in de maatschappij, in de gedragingen van organisaties? Welke normen en waarden komen en gaan, welke vind ik als mens belangrijk en welke wil ik als professional op een integere manier

uitdragen? Waar wil of kan ik aan bijdragen en hoe doe ik dat dan? Natuurlijk komen ook de meer persoonlijke vragen aan bod zoals: wat vind ik van het werk dat ik op dit moment doe? Wil ik een andere kant op? Welke uitdagingen formuleer ik voor mezelf en hoe ga ik aan de slag met deze uitdagingen?

Helder

Ik voer een soort van POP-gesprek met mezelf. Voor mij is altijd belangrijk welke emoties deze vragen oproepen; positieve en minder positieve. Emoties zijn een deelantwoord op mijn vragen. Mijn mijmeringen helpen mij antwoorden te vinden voor de komende tijd, vertalingen te maken naar mijn werk en mijn organisatie en waar mogelijk een nieuw aanbod te verzinnen. Zo kan ik ook anderen weer fris ondersteunen bij het vinden van hun antwoorden op hun vragen.

Wanneer ik in zo'n klein voorjaarszonnetjes over het eiland loop, wanneer ik de routes goed kan zien, gun ik al mijn klanten, van OOP tot en met directies, zo'n voorjaarschoonmaak. Opruimen, opschonen en verfrist met nieuwe ideeën aan de slag. De kunst is het hoofd helder te krijgen en te houden. Het recept is: letterlijk en figuurlijk afstand nemen, en niets werkt beter dan een verblijf op een eiland zoals Ameland.

Fris en helder

**Als ik zo
tussen de kale grasvelden loop
met nieuwsgierige schapen en de wind de mist
en al mijn stof en spinraggen
zachtjes wegwaait
de voorjaarschoonmaak in mij houdt
nieuwe ruimte vrijkomt
om
te onderzoeken en te zien
welke nieuwe routes ik kan bewandelen
dan krijg ik letterlijk en figuurlijk lucht
als de natuur in het voorjaar
ontluiken bij mij de nieuwe gedachten
en nieuwe gevoelens.
Voorjaarschoonmaak!**